

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Murat ÇEPNİ
İzmir Milletvekili

İstanbul, İzmir, Ankara ve Bursa başta olmak üzere Türkiye'de önceki yıllara göre hava kirliliğinde artış gözlenmektedir. Türkiye için hava kirliliğine bağlı ölümlerin sayısı, OECD tarafından her yıl yaklaşık 30 bin olarak tahmin edilmektedir.

Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) raporlarına göre, dünya çapında her yıl, yaklaşık 7 milyon insan hava kirliliği nedeniyle hayatını kaybetmektedir. DSÖ, 2019 yılı için, sağlık açısından en önemli 10 tehdit arasında ilk sıraya hava kirliliği ve iklim değişikliği sonucu ortaya çıkan sağlık sorunlarına yer vermektedir. Solunum fonksiyonlarındaki olumsuz etkileri ile astım, nefes darlığı, akciğer kanseri gibi hastalıklara neden olmaktadır. Ayrıca kalp damar hastalıklarında artışa neden olmakla birlikte, pıhtı oluşumu, felç, kalpte ritim bozukluklarına yol açmaktadır.

Ülkemiz mevzuatındaki hava kirliliği sınır değerleri AB Mevzuatındaki sınır değerlerin yaklaşık iki katıdır. Örneğin; ülkemizde 24 saatlik ortalama SO₂ (Kükürtdioksit) sınır değeri 225 µg/m³ iken bu değer AB'de 125 µg/m³ olarak uygulanmaktadır. Benzer şekilde PM₁₀ (Partikül Madde) sınır değeri ülkemizde 90 µg/m³ iken AB'de 50 µg/m³ olarak uygulanmaktadır. DSÖ verilerine göre Türkiye'nin havası AB'ye göre en az %33.4 daha kirlidir.

TMMOB Çevre Mühendisleri Odası'nın hava kirliliği raporunda en dikkat çekici durum ölçüm istasyonlarının son bir yıldır yeterli ölçüm yapmadığı, en önemli kirlilik parametrelerini ölçmediğidir. PM_{2,5} parametresine göre, 313 istasyonun 68 tanesinde ölçüm yapılmıştır ve ölçüm yapılan istasyonların %69'unda güvenli veri alımı yoktur. PM₁₀ parametresine göre, 219 istasyonun %38'inde güvenli veri alımı yoktur. Yaklaşık 60 milyon kişi PM₁₀ yıllık ortalama limitin aşıldığı ve yaklaşık 20 milyon kişi ise soluduğu hava

20/11/24

hakkında yorum yapılamayan yerlerde yaşamaktadır. Saatlik ve günlük SO₂ (kükürtdioksit) ölçümü yapan 81 ildeki 213 istasyonun %44'ünde güvenli veri alımı yoktur ve yaklaşık 30 milyon kişi güvenli veri alımının olmadığı bu bölgelerde yaşamaktadır. NO₂ (azotdioksit) parametresine göre, 173 istasyonun %56'sında güvenli veri alımı yoktur. CO (karbonmonoksit) parametresine göre 101 istasyonun %63'ünde güvenli veri alımı yoktur.

Bu bağlamda;

- 1- Bakanlığınız çevre kirliliğine dair gerekli denetlemeleri ne sıklıkla yapıyor?
- 2- Çevre kirliliğine karşı Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır? Çevre kirliliğini önlemeye yönelik adımlar atılacak mıdır?
- 3- Bakanlığınızca yürütülen Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği'ne uygunluk kontrol ediliyor mu?
- 4- Ülkemizde kaç noktada hava kalitesi verileri izleme istasyonu vardır? Bu istasyonlarda ölçülen verilerdeki hata payı yüzde kaçtır? Bu istasyonların bakım ve kalibrasyonu yapılmakta mıdır?
- 5- Hava kirliliğine sebep olan bazı önemli parametrelerin ölçülmemesinin sebebi nedir? Bu parametreleri ölçmek için bir çalışma ne zaman başlatılacaktır?
- 6- Uygulanan mevzuattaki sınır değerlerin AB standartlarına göre düzenlenmesine yönelik bir çalışmanız var mıdır?
- 7- Bakanlığınız Paris İklim Anlaşması'nın uygulanması için nasıl planlamalar yapmıştır?